خبر

جوزپ بورل: آینده اروپا در خطر است

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در اظهاراتی بر این موضوع تاکید کرد که کشورهای عضو این بلوک دیگر نمی‌توانند برای دفاع از خود به آمریکا تکیه کنند. جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا آینده این اتحادیه را تحت تاثیر مواجهه با بحران‌های متعدد در خطر دانسته و بر این موضوع تاکید کرد که این اتحادیه دیگر نمی‌تواند برای دفاع از خود به آمریکا تکیه کند. به گزارش راشاتودی، بورل در هنگام انتشار بخشی از سخنرانی‌ها و مقالاتش با عنوان اروپا در قوس آتش نسبت به وضعیت فعلی جهان ابراز نگرانی کرده و جنگ در اوکراین، غزه و آفریقا را از مهم‌ترین عوامل کلیدی تهدیدکننده امنیت جهانی برشمرد. وی در وب‌سایت دفتر خود نیز نوشت: رویدادهایی که طی چند ماه گذشته با آنها مواجه بودیم، متاسفانه تشخیص‌های قبلی را تایید کرد: اروپا در خطر است. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا همچنین عنوان کرد: وضعیت محیط ژئوپلیتیکی ما رو به وخامت بوده و درگیری‌ها و بحران‌ها در نزدیکی ما در حال افزایش پیداکردن است و چندین برابر می‌شود. از اوکراین تا خاورمیانه، از قفقاز جنوبی، شاخ آفریقا یا ساحل، همگی در شرایطی در حال رخ دادن است که تعهدات آینده آمریکا به امنیت اروپا نامشخص‌تر شده است. بورل تاکید کرد که تعهدات واشنگتن در قبال تامین امنیت اروپا نامشخص‌تر می‌شود.

دادستان‌های آمریکا پرونده‌های ترامپ را مختومه می‌کنند

فرسنگ‌ها زیر خط عدالت

محمد صادقی
گروه بین‌الملل

بازگشت دوباره ترامپ به کاخ سفید که طی یک ماه آتی رخ خواهد داد، جایی برای بررسی عادلانه پرونده‌های قضایی وی باقی نگذاشته است. در چنین شرایطی دیوان عالی و دادگاه‌های فدرال در آمریکا دست به کار شده‌اند تا هرچه سریع‌تر این پرونده‌ها را به‌رغم احراز جرایم قطعی نامزد پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا مختومه اعلام کنند. هر چند حتی اگر دادستان‌ها دست به چنین اقدامی نزنند، رئیس‌جمهور جدید آمریکا می‌تواند از اختیارات ظاهرا قانونی! به‌عنوان فرد اول این کشور، جهت بخشش خود استفاده کند! دستگاه قضایی آمریکا درحال تثبیت یک گزاره در قبال مخاطبان داخلی و بین‌المللی خود است؛ یک متهم که حداقل بخشی ازجرایم وی محرز بوده، اکنون در آستانه ورود به کاخ سفید قرار دارد و همین مسأله، منجر به ابطال روند قضایی طبیعی پرونده‌های جنجالی وی شده است!

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور جدید آمریکا می‌تواند از اختیارات ظاهرا قانونی! به‌عنوان فرد اول این کشور جهت بخشش و لغو دادگاه خود استفاده کند

اعلام نظر دادستان‌های فدرال

دادستان‌های فدرال آمریکا اعلام کردند برای مختومه‌کردن دو پرونده اتهامی علیه دونالد ترامپ شامل نگهداری اسناد محرمانه دولتی در ملک شخصی و تلاش برای لغو نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۲۰ اقدام کرده‌اند.

این تصمیم دادستان‌ها در راستای سیاست دیرینه وزارت دادگستری آمریکا اتخاذ شده که رؤسای جمهوری این کشور را در زمان تصدی این سمت نمی‌توان تحت پیگرد کیفری قرار داد. همزمان جک اسمیت، بازپرس ویژه وزارت دادگستری آمریکا از یک قاضی فدرال خواست تا پرونده دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منتخب این کشور درخصوص تلاش برای لغو نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۲۰ را کنار بگذارد.

این درحالی است که مکالمه تلفنی ترامپ با فرماندار وقت ایالت جورجیا درخصوص دستکاری در آرا و جابه‌جایی حداقل ۱۱ هزار رای در راستای تغییر نتیجه به ضرر جو بایدن، به‌عنوان سندی محکم در دادگاه ارائه شده است.

در قبال دیگر پرونده‌ها نیز همین قاعده صادق است: فرار مالیاتی ترامپ در نیویورک به اثبات رسیده و حتی حکم اولیه درخصوص جریمه آن نیز صادر شده است. درخصوص پرداخت حق‌السکوت به هنرپیشه فیلم‌های مستهجن نیز همین قاعده صادق است.

یک گردش کار مضحکانه قضایی

اسمیت در یادداشت شش‌صفحه‌ای خود برای تانیا چوتکان، قاضی دادگاه در واشنگتن‌دی‌سی درباره علت درخواست مختومه شدن پرونده تلاش برای لغو نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۲۰ نوشت که بنا به نظر وزارت دادگستری آمریکا، این پرونده باید پیش از آغاز به‌کار متهم به‌عنوان رئیس‌جمهور مختومه شود. او در نامه خود تصریح کرده که این درخواست ارتباطی با کیفیت پرونده ندارد! دفتر جک اسمیت همچنین اقداماتی را برای پایان دادن به تلاش‌های این بازپرس ویژه جهت احیای پرونده‌ای که ترامپ را به نگهداری غیرقانونی اسناد محرمانه دولتی پس از ترک کاخ سفید در سال ۲۰۲۱ متهم می‌کرد، انجام داده است.

دونالد ترامپ گفته که پس از ورود به کاخ سفید، جک اسمیت را اخراج می‌کند. البته جک اسمیت هم گفته که قصد دارد سال آینده میلادی از سمت خود کناره‌گیری کند. خبر درخواست مختومه‌شدن پرونده ترامپ درخصوص نگهداری اسناد محرمانه دولتی در ملک شخصی در فلوریدا نیز اندکی پس از درخواست دادستان‌های واشنگتن اعلام شد.

از دعوت به شورش تا حضور در کاخ سفید

پرونده دخالت در انتخابات فدرال از جمله تحریک مردم به حمله به کنگره در ششم ژانویه سال ۲۰۲۱ یکی از چهار پیگرد قانونی فدرال و ایالتی علیه دونالد ترامپ بود.

نگهداری اسناد محرمانه دولتی در ملک شخصی، دخالت در انتخابات ایالت جورجیا و پرداخت حق‌السکوت به یک بازیگر فیلم‌های مستهجن، سه پرونده دیگری بودند که ترامپ در سال‌های پس از خروج از کاخ سفید با آنها مواجه بوده است.

در ماه ژوئیه، دیوان عالی آمریکا در پی طرح اتهامات کیفری علیه دونالد ترامپ درخصوص تلاش برای لغو نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری در سال ۲۰۲۰ در حکمی او را تا حدودی از تعقیب کیفری برای اقدامات رسمی که در زمان ریاست‌جمهوری انجام داده، مصون دانست.

اسمیت پس از صدور این حکم، پرونده را دوباره مطرح و استدلال کرد که تلاش‌های ترامپ برای لغو نتیجه انتخابات به وظایف رسمی او مربوط نبوده است. ترامپ درخصوص موارد اتهامی مطرح شده در تحقیقات اسمیت، اعلام بی‌گناهی کرده بود.

پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا باعث شد تا سرنوشت چند پرونده کیفری علیه او در سطح ایالت‌ها نیز در وضعیت نامشخصی قرار گیرد

پیروزی بزرگ!

استیون چونگ، سخنگوی دونالد ترامپ، این تصمیم را یک «پیروزی بزرگ» برای حاکمیت قانون در آمریکا خواند و گفت که مردم آمریکا و ترامپ خواهان پایان فوری استفاده سیاسی از سیستم قضایی هستند. با این حال چنین اقدامی مصداق عینی ناعادلانه و مضحکانه بودن ساختار قضایی آمریکاست؛ ساختاری که در آن، افراد می‌توانند به‌واسطه جایگاه جدیدی که کسب می‌کنند، پرونده‌های قبلی و جرایم مسجل خود را مختومه کنند.

قرار است ترامپ در بیستم ژانویه مراسم تحلیف خود را به‌عنوان رئیس‌جمهوری جدید آمریکا برگزار کند.

پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در سال ۲۰۲۴ باعث شد تا سرنوشت چند پرونده کیفری علیه او در سطح ایالت‌ها نیز در وضعیت نامشخصی قرار گیرد. اعلام محکومیت ترامپ در پرونده کیفری علیه او در ایالت نیویورک برای مدت نامعلومی به تعویق افتاده و طبق شنیده‌ها، آن نیز مختومه خواهد شد!

گزارش

هشدار روسیه درباره انتقال تسلیحات اتمی به اوکراین

اتمام حجت در مورد درگیری‌های تصادفی

کتایون مافی
گروه بین‌الملل

درحالی که اخیرا درگیری‌ها میان روسیه و اوکراین شدت گرفته و مقامات آمریکایی و اروپایی به اوکراین اجازه استفاده از سلاح دوربرد را دادند، معاون شورای امنیت ملی روسیه اعلام کرد که تصمیم کشورهای غربی برای انتقال تسلیحات اتمی به اوکراین، به معنای آماده‌سازی برای جنگ هسته‌ای با روسیه است.

دیمیتری مدودف، معاون رئیس شورای امنیت ملی روسیه و رئیس‌جمهور سابق این کشور با اعلام این مطب در کانال تلگرامی خود درباره بحث‌های جاری در غرب پیرامون احتمال انتقال تسلیحات هسته‌ای به کی‌یف نوشت: تهدید انتقال تسلیحات هسته‌ای به رژیم کی‌یف را می‌توان به‌عنوان آماده‌سازی برای جنگ هسته‌ای با روسیه تفسیر کرد.

وی در ادامه توضیح داد: «انتقال واقعی چنین تسلیحاتی معادل حمله تمام‌عیار علیه کشور ماست؛ همان‌گونه که در ماده ۱۹ سیاست بازدارندگی هسته‌ای ما تصریح شده و پیامدهای چنین اقدامی کاملا روشن است.»

چنین اظهاراتی درحالی بیان می‌شود که بعد از به‌کارگیری موشک‌های دوربرد از سوی اوکراین مقامات روسی در مورد تغییر دکترین هسته‌ای این کشور به مقامات غربی، تلویحا در مورد به‌کارگیری سلاح‌های هسته‌ای هشدار دادند.

همچنین به‌کارگیری موشک اورشنیک که قابلیت حمل کلاهک‌های هسته‌ای را دارد، نشان داد که مقامات روسی در تصمیم خود مصمم هستند و بلوف نمی‌زنند.

در چنین شرایطی کشورهای اروپایی به‌شدت نگران امنیت خود هستند که به وضوح این مسأله را در اظهارات‌شان بیان می‌کنند.

اظهارات اخیر مدودف که برخی او را سایه پوتین می‌دانند نشان می‌دهد که روسیه تلاش دارد تا حجت را بر همسایگان اروپایی خود تمام کند.

ساخت پناهگاه

اخیرا مؤسسه تحقیقاتی وزارت اورژانس روسیه از تولید انبوه پناهگاه‌های سیار «KUB-M» خبر داده است. این سازه، از تابش نور انفجار هسته‌ای و آلودگی رادیواکتیو منطقه محافظت می‌کند.

همچنین این پناهگاه‌ها (KUB-M) می‌تواند به مدت ۴۸ ساعت در برابر خطرات ناشی از تشعشعات اتمی حفاظت و سایر آسیب‌های مربوط به انفجار اتمی از جمله آوار ساختمان، مواد شیمیایی و آتش‌سوزی حفاظت ایجاد کند.

چنین اقداماتی باز هم نشان از آن دارد که مقامات روسی این‌بار جدی‌تر از همیشه وارد میدان شده‌اند و صبرشان در مورد جنگ اوکراین محدودتر شده است.

اظهارات پوتین نیز هنگام اعلام دکترین جدید هسته‌ای روسیه حکایت از آن داشت که او از راه‌اندازی جنگ اتمی و حتی شروع جنگ جهانی سوم واهمه‌ای ندارد. هر چند او سیاست هسته‌ای کشورش را با عبارت «بازدارندگی مقابل دشمن بالقوه برای جلوگیری از تجاوز به روسیه و متحدانش، از بالاترین اولویت‌های کشور است»، به‌روز کرد.

از سوی دیگر بسیاری از کارشناسان غربی بر این باورند که مقامات روسی تاکید دارند که روسیه در چند سال اخیر به قدرت گذشته خود بازگشته و اینک آنها قصد دارند تا در حیاط خلوت خود به‌راحتی قدم بزنند و قدرت گذشته را بازیابی کنند.

کارشناسان بر این باورند که مسلم است روسیه راگسترش ناتو به سوی شرق را که از آغاز فروپاشی بلوک شرق و پیوستن متحدان سابق خود در پیمان ورشو به پیمان ناتو آغاز شده نمی‌پسندد و محاصره بخش اروپایی روسیه توسط کشورهای عضو پیمان ناتو، نگرانی‌های جدی برای روسیه در مورد انزوای این کشور ایجاد کرده است.

آمادگی چهار کشور اسکاندیناوی برای بحران

یادمان باشد که با آغاز جنگ اوکراین، استکهلم و هلسینکی پس از چندین دهه، سیاست بی‌طرفی را کنار گذاشته و در فوریه ۲۰۲۲، درخواست خود را برای پیوستن به ناتو مطرح کردند و به این ائتلاف نظامی تحت رهبری آمریکا ملحق شدند. نروژ و دانمارک هم از اعضای مؤسس این ائتلاف هستند.

با تحولات اخیر، سوئد و فنلاند ضمن تهیه دفترچه‌ای درباره چگونگی آمادگی برای جنگ احتمالی یا سایر بحران‌های غیرمترقبه، سطح آماده‌باش داخلی خود را بالا بردند. دولت سوئد این هفته اقدام به ارسال میلیون‌ها دفترچه تحت عنوان «در مواقع بحران یا جنگ» برای شهروندانش کرده است.

مایکل فریسل، مدیر سازمان مدیریت بحران و حوادث غیرمترقبه سوئد در این مورد گفت: «شرایط امنیتی جدی است و همه ما باید مقاومت‌مان را در مواجهه با بحران‌های مختلف و در نهایت جنگ تقویت کنیم!» فنلاند یک تارنمای جدید تحت عنوان «آماده‌سازی برای حوادث و بحران‌ها» راه‌اندازی و براساس گزارش‌ها، نروژی‌ها نیز جزوه‌ای دریافت کرده‌اند که در آن نحوه مدیریت خودشان برای یک هفته در صورت بروز شرایط وخیم آب‌وهوایی، جنگ یا سایر مخاطرات توضیح داده شده است.

اوایل امسال سازمان مدیریت بحران دانمارک نیز به مردم این کشور درباره میزان آب، غذا و داروی موردنیاز برای عبور از شرایط بحرانی سه‌روزه اطلاع‌رسانی کرد.

نظر تحلیلگران غربی

اما تحلیلگران غربی در مورد جنگ هسته‌ای نظرات متفاوتی دارند و برخی آن را شروع جنگ جهانی سوم می‌دانند.

بلومبرگ با اشاره به این‌که سه عامل سبب می‌شود که به‌طور جدی در مورد تهدید جنگ جهانی سوم صحبت کنیم، گزارش داد: اولا، این تشدید درگیری‌های نظامی محلی در خاورمیانه، اوکراین و همچنین خطر تلاش چین برای حل مسأله تایوان با زور است. ثانیا، دشمنان اصلی آمریکا ـ روسیه، ایران، کره شمالی و چین ـ در حال تعمیق همکاری هستند. ثالثا، زرادخانه هسته‌ای روسیه قابل مقایسه با زرادخانه آمریکایی است، چین در سال‌های آینده به آنها خواهد رسید، کره شمالی به‌طور فعال در حال توسعه یک برنامه هسته‌ای است.

این خبرگزاری تصریح کرد: واشنگتن رسما تمایل دارد بحث در مورد امکان وقوع جنگ جهانی سوم را به زبانی که مردم عادی نمی‌فهمند ترجمه کند تا همه ما دیوانه نشویم.

رویترز نیز نوشت: تصمیم پوتین برای تغییر دکترین هسته‌ای پاسخی مستقیم به بحث‌های بین انگلیس و آمریکا در مورد احتمال اجازه شلیک موشک‌های ATACMS و Storm Shadow به روسیه بود. تحلیلگران روزنامه انگلیسی فایننشال تایمز (FT) نیز به همین نتیجه رسیدند.

تحلیلگران فارن افرز نیز در این‌باره خاطرنشان کردند: جهان در آستانه یک جنگ جهانی سوم است. رویارویی بین روسیه و آمریکا و همچنین متحدان آنها با تشدید درگیری‌های محلی در اوکراین، خاورمیانه و اطراف تایوان در حال افزایش است و در این میان خطر «درگیری تصادفی» پس از انتخابات آمریکا، بدترین نتیجه ممکن، یعنی جنگ جهانی جدید را به‌دنبال دارد.

نگاه

آنکارا و ریاض به دنبال ابتکارات جاه‌طلبانه

اخیرا روند همکاری‌های رو به رشد سیاسی، اقتصادی و دفاعی میان ترکیه و عربستان سعودی توجه فزاینده‌ای را به خود جلب کرده است. این نشان می‌دهد که پویایی‌های ژئوپلیتیکی در خاورمیانه، ناگزیر، تعدیل‌هایی را در دستور کار کشورهای منطقه ایجاد می‌کند و بر تجدید ساختار چارچوب روابط بین دولت‌ها تأثیر می‌گذارد. سال منتهی به ۲۰۲۴ سهم ویژه‌ای در تقویت مشارکت دوجانبه در حال توسعه داشت: تنها در سطح وزرای دو کشور حدود شش بازدید متقابل انجام شد.

افزایش شاخص‌های تجاری

اقتصاد یکی از مهم‌ترین محرک‌های نزدیک شدن بین دو بازیگر خاورمیانه است. شاخص‌های تجاری به طور قابل‌توجهی افزایش یافته است: در پایان ۹ ماه، حجم گردش تجاری از پنج میلیارد دلار فراتر رفت که تقریبا برابر با رقم سالانه سال ۲۰۲۳ است. سیاستمداران ترکیه با پیش‌بینی افزایش آن به هشت میلیارد دلار در پایان ماه دسامبر، اعلام کرده‌اند که سال ۲۰۲۴ ممکن است به «سال طلایی» در روابط اقتصادی ترکیه و عربستان تبدیل شود. ماریا کولسنیکووا، کاندیدای علوم سیاسی، دانشیار دانشگاه دولتی زبان‌شناسی مسکو در توضیح چرایی این همکاری‌ها به آرتی گفت: ترکیه به منابع انرژی وارداتی وابسته است و نیاز به سرمایه خارجی دارد، بنابراین ریاض را به عنوان یک شریک قابل اعتماد و باثبات می‌بیند. وی افزود: بازار عربستان نیز فرصت‌های فراوانی را برای تجارت ترکیه فراهم می‌کند.

شریک امیدوار

از سوی دیگر عربستان سعودی با اشغال رتبه پنجم جهان، از نظر هزینه برای محصولات مجتمع نظامی- صنعتی، متعهد به بومی‌سازی تدریجی تولیدات نظامی در چارچوب برنامه اعتقادی اعلام‌شده «چشم‌انداز ۲۰۳۰» است. اگرچه در حال حاضر ۷۰ درصد تسلیحات و تجهیزاتی که وارد این کشور می‌شود، ساخت آمریکاست اما ریاض، ترکیه را شریکی امیدوارکننده با پتانسیل لازم برای دستیابی به اهداف دولت می‌داند. بنابراین، در ماه جولای سال جاری شرکت دولتی صنایع نظامی عربستان سعودی سه یادداشت تفاهم با شرکت‌های دفاعی ترکیه بایکار، فرگانی اسپیس و اسلسان در زمینه توسعه مشترک و انتقال فناوری به پادشاهی امضا کرد. همچنین توافقاتی در مورد استفاده از پهپادهای ترکی در نیروی هوایی و دریایی عربستان و تولید پهپادهای ترکیه بر اساس کارخانه‌های سعودی وجود دارد.

خاورمیانه و نفوذ منطقه‌ای

از سوی دیگر وضعیت سیاسی خاورمیانه نیز بر توسعه روابط نزدیک‌تر ترکیه و عربستان فشار می‌آورد. ماریا کولسنیکووا، کاندیدای علوم سیاسی، دانشیار دانشگاه دولتی زبان‌شناسی مسکو با اشاره به این‌که در گذشته سوریه بیشتر عرصه مبارزه بین عربستان سعودی و ترکیه برای نفوذ منطقه‌ای بود، گفت: اکنون آنکارا فرصت‌هایی را برای مشارکت با ریاض در پرونده سوریه می‌بیند، به‌ویژه در مورد تأمین مالی پروژه‌های زیربنایی به عنوان بخشی از بازسازی سوریه فرصت‌های خوبی موجود است.

نگرانی در مورد گروه‌های مقاومت

عربستان و ترکیه فراتر از سوریه، نگران درگیری تمام‌عیار بین اسرائیل و گروه‌های مقاومت در سراسر منطقه، به‌ویژه حزب‌ا... لبنان هستند. ریاض و آنکارا بخشی از گروه تماس غزه هستند که برای آتش‌بس تلاش می‌کنند و بر راه‌حل دوکشوری فشار می‌آورند. به‌ویژه این‌که اردوغان یکی از صریح‌ترین و پیگیرترین رهبران جهان اسلام در انتقاد از اقدامات اسرائیل است. ریاض همچنین در حال ترویج یک دستور کار ضد اسرائیلی است. عربستان اجلاس مشترک فوق‌العاده سازمان همکاری اسلامی و اتحادیه کشورهای عربی را در نوامبر سال جاری برگزار کرده که به دور جدید تنش در منطقه اختصاص دارد. هرچند تعدادی از کارشناسان به «نفاق» عجیب آنکارا و ریاض در موضوع حفظ حقوق مردم فلسطین اشاره می‌کنند اما ناظران بر این باورند که عربستان سعودی برای تحکیم موقعیت رهبری خود و نشان دادن قدرت خود در متحد کردن کشورهای اسلامی در برابر یک دشمن مشترک به شرکای غربی خود (در درجه اول آمریکا) چنین کنشگری‌ای را از خود نشان می‌دهد. آنکارا براساس استدلال‌های غیرمستقیم مورد استناد کارشناسان، به تجارت با اسرائیل از طریق فلسطین با وساطت محمد عباس ادامه می‌دهد و آمارهایی که افزایش سریع گردش تجاری را تایید می‌کند، نشان می‌دهد. با این حال، تمایل هر دو پایتخت برای تحکیم همبستگی کشورهای جهان اسلام در مسأله فلسطین و اسرائیل آشکار است، در حالی که آنکارا و ریاض هر دو قصد دارند نقش اول را در این روند ایفا کنند. با این حال و در این مرحله، به نظر می‌رسد که ترکیه و عربستان سعودی فراتر از اختلافات گذشته حرکت می‌کنند تا از نگرانی‌های مشترک خود در مورد منطقه حذر نمایند.